

Tlač a informácie

Všeobecný súd Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č.° 52/21
v Luxemburgu 14. apríla 2021

Rozsudok vo veciach T-378/20
Ryanair DAC/Komisia a T-379/20 Ryanair DAC/Komisia

Opatrenia pomoci, ktoré zaviedlo Švédsko a Dánsko v prospech spoločnosti SAS pre škody vyplývajúce zo zrušenia alebo preprogramovania letov v dôsledku obmedzení cestovania spôsobených pandémiou Covid-19, sú v súlade s právom Únie

Vzhľadom na to, že SAS má podstatne vyšší podiel na trhu, než sú podiely najbližšieho konkurenta v týchto dvoch členských štátoch, pomoc nepredstavuje protiprávnu diskrimináciu

V apríli 2020 Dánsko a Švédsko oznámili Komisii dve rôzne opatrenia pomoci v prospech spoločnosti SAS AB, z ktorých každé predstavovalo záruku na obnoviteľnú úverovú linku v maximálnej výške 1,5 miliardy švédskych korún (SEK)¹. Cieľom uvedených opatrení je čiastočne nahradiť SAS škodu vyplývajúcu zo zrušenia alebo preprogramovania jej letov v dôsledku zavedenia obmedzení v oblasti cestovania v kontexte pandémie Covid-19.

Rozhodnutiami z 15. apríla 2020² a z 24. apríla 2020³ Komisia kvalifikovala oznámené opatrenia ako štátnu pomoc⁴ zlučiteľnú s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ. Podľa tohto ustanovenia s vnútorným trhom je zlučiteľná pomoc určená na náhradu škody spôsobenej prírodnými katastrofami alebo mimoriadnymi udalosťami.

Letecká spoločnosť Ryanair podala žaloby o neplatnosť týchto rozhodnutí, ktoré však desiata rozšírená komora Všeobecného súdu Európskej únie zamietla. V tomto kontexte Všeobecný súd po prvýkrát potvrdil, že individuálne opatrenia pomoci prijaté s cieľom reagovať na dôsledky pandémie Covid-19 sú vzhľadom na článok 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ⁵ v súlade s právom.

Posúdenie Všeobecného súdu

Všeobecný súd zamietol po prvé žalobný dôvod založený na tom, že poskytnutá pomoc bola nezlučiteľná s vnútorným trhom, pretože bola určená na nápravu škody, ktorú utrpela jediná spoločnosť. V tejto súvislosti Všeobecný súd objasňuje, že podľa článku 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ pomoc môže byť určená na náhradu škody spôsobenej mimoriadnou udalosťou, aj keď má z nej prospech iba jeden individuálny podnik, bez toho, aby napravila všetky škody spôsobené touto udalosťou. V dôsledku toho sa **Komisia nedopustila nesprávneho právneho posúdenia len na**

¹ Opatrenie pomoci, ktoré prijalo Švédsko, predstavuje individuálnu pomoc, ktorú sa Švédsko rozhodlo poskytnúť SAS ako spoločnosti oprávnenej zo schémy záruk za úvery s cieľom podporiť všetky švédske letecké spoločnosti v rámci pandémie Covid-19, ktorá bola Švédskom oznámená Komisii k dátumu predchádzajúcemu dátumu oznámenia individuálneho opatrenia pomoci a bola schválená Komisiou 11. apríla 2020 na základe článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ.

² Rozhodnutie Komisie C(2020) 2416 final o štátnej pomoci SA.56795 (2020/N) – Dánsko – Náhrada škôd spôsobených SAS pandémiou COVID-19.

³ Rozhodnutie Komisie C(2020) 2784 final o štátnej pomoci SA.57061 (2020/N) – Švédsko – Náhrada škôd spôsobených SAS pandémiou COVID-19.

⁴ V zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

⁵ Vo svojom rozsudku zo 17. februára 2021, Ryanair/Komisia, [T-259/20](#) (pozri tiež tlačové komuniké [č. 17/21](#)), Všeobecný súd pristúpil k analogickému preskúmaniu súladu s právom v prípade schémy štátnej pomoci, ktorú prijalo Francúzsko s cieľom reagovať na dôsledky pandémie Covid-19 na francúzsky trh leteckej dopravy. Vo svojom rozsudku zo 14. apríla 2021, Ryanair/Komisia, [T-388/20](#) (pozri tiež tlačové komuniké [č. 53/21](#)), Všeobecný súd pristúpil k preskúmaniu iného individuálneho opatrenia pomoci na základe článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ.

základe tej skutočnosti, že z opatrení pomoci v prospech SAS nemajú prospech všetci poškodení, ktorí utrpeli škody spôsobené pandémiou Covid-19.

Po druhej Všeobecnej súd zamietol žalobný dôvod spoločnosti Ryanair, ktorým spochybňovala proporionalitu opatrení pomoci vzhľadom na škody spôsobené SAS pandémiou Covid-19. Všeobecný súd na úvod pripomenul, že článok 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ umožňuje poskytnúť náhradu len za hospodárske nevýhody priamo spôsobené prírodnými katastrofami alebo inými mimoriadnymi udalosťami. Preto **vzhľadom na evolutívnu povahu pandémie a nevyhnutne odhadovanú povahu vyčíslenia škody, ktorú táto pandémia spôsobila SAS, Komisia s dostatočnou presnosťou predložila metódu výpočtu smerujúcu k ohodnoteniu uvedenej škody, umožňujúcu predísť riziku prípadnej nadmernej kompenzácie**⁶. V tomto kontexte Všeobecný súd okrem toho zdôrazňuje záväzok, ktorý prevzalo Dánsko a Švédsko, vykonať následné vyčíslenie škody, ktorú skutočne utrpela SAS, najneskôr 30. júna 2021, a žiadať prípadne od SAS vrátenie pomoci presahujúcej uvedenú škodu, vzhľadom na všetku pomoc, ktorú bolo možné poskytnúť SAS z dôvodu pandémie Covid-19, vrátane zo strany zahraničných orgánov.

Po tretej Všeobecnej súd zamietol žalobný dôvod týkajúci sa údajného porušenia zásady zákazu diskriminácie. Individuálna pomoc totiž svojou povahou zavádza rozdielne zaobchádzanie, či dokonca diskrimináciu, ktorá je však inherentná individuálnej povahe uvedeného opatrenia. Tvrdiť, že takáto pomoc je v rozpore so zásadou zákazu diskriminácie, by tak viedlo k systematickému spochybňovaniu zlučiteľnosti akejkoľvek individuálnej pomoci s vnútorným trhom, hoci právo Únie umožňuje členským štátom poskytovať takúto pomoc, pokiaľ sú splnené všetky podmienky stanovené v článku 107 ZFEÚ.

Navyše aj za predpokladu, že rozdielne zaobchádzanie zavedené predmetnými opatreniami by bolo možné považovať za diskrimináciu za uplatnenia tejto zásady, táto diskriminácia môže byť odôvodnená, ak je potrebná, vhodná a primeraná na dosiahnutie legitímneho cieľa. Rovnako v rozsahu, v akom Ryanair poukazuje tiež na článok 18 ZFEÚ, Všeobecný súd okrem toho poznamenáva, že toto ustanovenie zakazuje akúkoľvek diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti v oblasti pôsobnosti zmlúv bez toho, aby boli dotknuté ich osobitné ustanovenia. Keďže článok 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ podľa Všeobecného súdu patrí medzi osobitné ustanovenia zmlúv, Všeobecný súd pokračoval v jeho skúmaní predmetných opatrení na tomto základe.

V tejto súvislosti Všeobecný súd potvrdzuje na jednej strane, že cieľ predmetných opatrení spĺňa podmienky stanovené článkom 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ, keďže má skutočne za účel čiastočne nahradiť škody spôsobené SAS mimoriadnou udalosťou, a to pandémiou Covid-19. Všeobecný súd na druhej strane konštatuje, že **rozdiel v zaobchádzaní v prospech SAS je vhodný na dosiahnutie cieľa uvedených opatrení a nejde nad rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie tohto cieľa, vzhľadom na to, že SAS má v Dánsku a vo Švédsku najväčší podiel na trhu a že tento podiel na trhu je významne vyšší než podiely jej najbližšieho konkurenta v oboch krajinách.**

Po štvrté Všeobecný súd preskúmal rozhodnutia Komisie vzhľadom na slobodné poskytovanie služieb a slobodu usadiť sa. V tomto rámci Všeobecný súd poznamenal, že **Ryanair nepreukázala, v čom je výlučná povaha opatrenia spôsobilá odradiť ju od usadenia sa v Dánsku alebo vo Švédsku** alebo od poskytovania služieb z jednej alebo druhej z týchto krajín a s destináciou v nich.

⁶ Komisia uviedla, že rozsah škody, ktorú utrpela SAS, zodpovedá „strate pridanej hodnoty“, ktorá spočíva v rozdieli medzi príjmami za obdobie od marca 2019 do februára 2020 a príjmami za obdobie od marca 2020 do februára 2021, od ktorého boli odpočítané jednak variabilné náklady, ktorým sa predišlo a ktoré boli vypočítané na základe nákladov vzniknutých medzi marcom 2019 a februárom 2020, a jednak zisková marža, vzťahujúca sa na stratu príjmu. Výška škody bola predbežne ohodnotená s prihliadnutím na pokles leteckej dopravy v rozpätí medzi 50 a 60 % v období od marca 2020 do februára 2021, v porovnaní s obdobím od marca 2019 do februára 2020, a zodpovedala sume od 5 do 15 miliárd SEK.

Pokiaľ ide o vec T-379/20, Všeobecný súd okrem toho konštatuje, že opatrenie pomoci oznámené Švédskom má vo vzťahu k švédskej schéme pomoci prijatej na základe článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ subsidiárnu povahu s cieľom reagovať na poruchu hospodárstva Švédska spôsobenú pandémiou Covid-19⁷. Odmietol však tvrdenie založené na skutočnosti, že toto opatrenie nemohlo mať z tohto dôvodu za cieľ nahradiť škody spôsobené mimoriadnou udalosťou v zmysle článku 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ. V tejto súvislosti Všeobecný súd spresnil, že Zmluva o FEÚ nebráni súčasnému uplatneniu článku 107 ods. 2 písm. b) a článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ, pokiaľ sú splnené podmienky každého z týchto dvoch ustanovení. Platí to najmä vtedy, keď skutočnosti a okolnosti, ktoré viedli k vážnej poruche fungovania v hospodárstve, vyplývajú z mimoriadnej udalosti.

Všeobecný súd nakoniec zamietol ako nepodložené žalobné dôvody vychádzajúce z údajného porušenia povinnosti odôvodnenia a konštatoval, že nebolo potrebné preskúmať opodstatnenosť žalobného dôvodu založeného na porušení procesných práv vyvodzovaných z článku 108 ods. 2 ZFEÚ.

UPOZORNENIE: Odvolanie proti rozhodnutiu Všeobecného súdu obmedzujúce sa len na právne otázky možno podať na Súdny dvor v lehote dvoch mesiacov a desiatich dní od jeho doručenia.

UPOZORNENIE: Žalobou o neplatnosť sa možno domáhať zrušenia aktov inštitúcie Únie, ktoré sú v rozpore s právom Únie. Za určitých podmienok môžu členské štáty, európske inštitúcie a jednotlivci podať žalobu o neplatnosť na Súdny dvor alebo na Všeobecný súd. Ak je žaloba dôvodná, akt sa zruší. Dotknutá inštitúcia je povinná vykonať nápravu, pokiaľ ide o prípadnú právnu medzeru, ktorá vznikla v dôsledku zrušeného aktu.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Všeobecný súd.

Úplné znenie rozsudkov ([T-378/20](#) a [T-379/20](#)) sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Fotografie z vyhlásenia rozsudku sú k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

⁷ Vo svojom rozsudku zo 17. februára 2021, Ryanair/Komisia, [T-238/20](#) (pozri tiež tlačové komuniké [č. 16/21](#)), Všeobecný súd zamietol žalobu, ktorú podala Ryanair proti rozhodnutiu Komisie o vyhlásení tejto švédskej schémy pomoci za zlučiteľnú s vnútorným trhom.